

นายยงยุทธ พรหมแก้ว
ผ.สพ.ขอนแก่น เขต ๕

รู้ไว้ไม่กระทำผิด ฉบับที่ ๘/๒๕๖๔

วันจันทร์ที่ ๒ เดือน สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๔

“สถานะภาพข้าราชการกับปัญหาหนี้สิน (ตอนที่ ๓/๓)”

สืบเนื่องจากบทความวิชาการทางกฎหมาย “รู้ไว้ไม่กระทำผิด” ฉบับที่ ๗/๒๕๖๔ วันจันทร์ที่ ๕ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้อธิบายปัญหาหนี้สินกับสถานะภาพความเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในส่วนของเจ้าหน้าที่ในสัญญา กู้ยืมเงิน ที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ แล้วนั้น ครั้งนี้ กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ จึงขออธิบายในส่วนของพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

มาตรา ๔ “บุคคลใดให้บุคคลอื่นกู้ยืมเงินหรือกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการอำพรางการให้กู้ยืมเงิน โดยมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) เรียกดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้

(๒) กำหนดข้อความอันเป็นเท็จในเรื่องจำนวนเงินกู้หรือเรื่องอื่น ๆ ไว้ในหลักฐานการกู้ยืมหรือตราสารที่เปลี่ยนมือได้เพื่อปิดบังการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด หรือ

(๓) กำหนดจะเอาหรือรับเอาซึ่งประโยชน์อย่างอื่นนอกจากดอกเบี้ย ไม่ว่าจะเป็เงิน หรือสิ่งของหรือโดยวิธีการใด ๆ จนเห็นได้ชัดว่าประโยชน์ที่ได้รับนั้นมากเกินส่วนอันสมควรตามเงื่อนไขแห่งการกู้ยืมเงิน”

มาตรา ๕ “บุคคลใดได้มาซึ่งสิทธิเรียกร้องจากบุคคลอื่นโดยรู้ว่าเป็นสิทธิที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๔ และใช้สิทธินั้นหรือพยายามถือเอาประโยชน์แห่งสิทธินั้น ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔”

ทั้งนี้ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยในการกู้ยืมเงินไว้ดังนี้

๑. กรณีกู้ยืมเงินโดยทำเป็นสัญญากู้ยืมเงิน สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงินไว้ในสัญญาได้ไม่เกินร้อยละสิบห้าต่อปี ตามความนัยมาตรา ๖๕๔ แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๒. กรณีกู้ยืมเงินโดยมิได้ตกลงกำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน ให้ใช้อัตราร้อยละสามต่อปี ตามความนัยมาตรา ๗ แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบมาตรา ๓ แห่ง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔

/๓. ในระหว่างเวลาผิคนัด ...

๓. ในระหว่างเวลาผิคนัดไม่ชำระหนี้ ให้ใช้อัตราร้อยละห้าต่อปี ตามความนัยมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบมาตรา ๔ แห่ง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. ห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ยในระหว่างผิคนัด ตามความนัยมาตรา ๒๒๔ วรรคสอง แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบมาตรา ๔ แห่ง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. ถ้าลูกหนี้มีหน้าที่ผ่อนชำระหนี้เงินเป็นงวด และลูกหนี้ผิคนัดไม่ชำระหนี้ในงวดใด เจ้าหนี้อาจเรียกดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิคนัดได้เฉพาะจากต้นเงินของงวดที่ลูกหนี้ผิคนัดนั้น ทั้งนี้ ข้อตกลงที่ให้คำนวณดอกเบี้ยผิคนัดแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์ดังกล่าว เป็นโมฆะ ตามความนัยมาตรา ๒๒๔/๑ แห่ง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔

จากบทบัญญัติข้างต้น หากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นเจ้าหนี้ในสัญญา กู้ยืมเงินกระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าว นอกจากจะได้รับโทษทางอาญาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว ผู้หนี้ยังต้องถูกดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงในฐานะกระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ โดยอาจได้รับโทษทางวินัยถึงขั้นลดเงินเดือนร้อยละของเงินเดือนที่ผู้หนี้ได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ

แต่หากศาลได้มีคำพิพากษาให้จำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ผู้หนี้ต้องถูกดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงในฐานะกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ตามมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ โดยอาจได้รับโทษทางวินัยถึงขั้นปลดออกจากราชการ หรือให้ออกจากราชการอันเนื่องมาจากการขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๓๐ (๑๐) ประกอบ ๑๐๗ (๔) แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ แล้วแต่กรณี

ด้วยความปรารถนาดีจากกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

วิสัยทัศน์ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

“ภายในปี ๒๕๖๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

เป็นองค์กรชั้นนำระดับภูมิภาค ในด้านการบริหารจัดการที่มุ่งสู่มาตรฐาน

บริการเหนือความคาดหมาย ภายใต้แนวทางศาสตร์พระราชา”

รวบรวมและจัดทำโดย

นายพีรวิษณุ บุญหวังช่วย นิติกรชำนาญการ